

Žádost č. INFO 6/2020 – Informace týkající se využívání mediace v praxi OSPOD

Informace poskytl(a): 06.03.2020 Mgr. Jana Rodáková, odbor sociální

Zveřejněno dne: 12.03.2020

Předmět žádosti:

Dle zák. 106/1999 o svobodném přístupu k informacím mám následující dotazy:

1. Kolikrát byla rodičům uložena ve správním řízení povinnost účastnit se 1. setkání s mediátorem v rozsahu 3 hodin dle ust. § 13 zák. SPOD, a to v roce 2017, v roce 2018 a v roce 2019?
2. Kolik pracovníků OSPOD má nějakou formu mediačního kurzu či výcviku (stačí odhad, případně obecné procentuální vyjádření)?
3. Je pro postup ukládání povinnosti účastnit se 1. setkání s mediátorem přijat vnitřní pokyn či metodika?

Odpovědi na výše uvedené otázky budou využity pro účely vysokoškolské diplomové práce. Nad rámec výše uvedeného bych Vás chtěla moc poprosit o jakékoliv další názory či informace týkající se využívání mediace v činnosti OSPOD. Byla bych zejména nesmírně vděčná za jakékoliv informace – byť i velmi stručné, bodové, jednoduše v jakékoliv formě – k následujícím otázkám:

1. Můžete popsat své zkušenosti s využitím mediace ve sporech mezi rodiči?
2. V jakém procentu případů (stačí hrubý odhad) rodičům mediaci doporučujete?
3. Jsou podle Vašeho názoru některé případy pro mediaci vhodnější a některé méně vhodné?
4. Přijde-li řeč na téma mediace, mají rodiče podle Vás povědomí o tom, o čem vlastně jedná?
5. Jaké jsou podle Vašeho názoru překážky pro širší využití mediace ve sporech mezi rodiči?
6. Máte dojem, že je ve Vašem obvodu dostatek mediátorů, popř. organizací poskytujících mediační služby? Jsou tyto organizace dostatečně pružné a ochotné?

Poskytnuté informace:

V návaznosti na žádost o poskytnutí informace byla žadateli zaslána požadovaná informace tohoto znění:

„1)Kolikrát byla rodičům uložena ve správním řízení povinnost účastnit se 1. setkání s mediátorem v rozsahu 3 hodin dle ust. § 13 zák. SPOD a to v roce 2017, v roce 2018 a v roce 2019?

V daném období, tj. 2017 – 2019, nebyla rodičům uložena ve správním řízení povinnost účastnit se 1. setkání s mediátorem v rozsahu 3 hodin dle ust. § 13 zák. SPOD. Byly však případy, kdy v rámci soudního řízení byla rodičům uložena povinnost absolvování rodinné terapie (dlouhodobější).

2)Kolik pracovníků OSPOD má nějakou formu mediačního kurzu či výcviku?

Žádný pracovník OSPOD neabsolvoval mediační kurz či výcvik, pouze dva absolvovali krátký vzdělávací program – školení – Úvod do mediace.

3)Je pro postup ukládání povinnosti účastnit se 1. setkání s mediátorem přijat vnitřní pokyn či metodika?

Při ukládání povinnosti účastnit se 1. setkání s mediátorem se vychází především ze zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. (§13 – Výchovná opatření, odst. 1 písm. d.). Vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte, může obecní úřad obce s rozšířenou působností uložit dítěti, rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte povinnost využít odbornou poradenskou pomoc nebo uložit povinnost účastnit se prvního setkání se zapsaným mediátorem v rozsahu 3 hodin nebo terapie.

4)Můžete popsat své zkušenosti s využitím mediace ve sporech mezi rodiči?

Praxe je různorodá – v případech, kdy jsou rodiče schopni vzájemného kompromisu, jsou aktivní při řešení vzájemných konfliktů, je mediace účinná a nápomocná při řešení sporů mezi rodiči. V případech „nařízených mediací“ jsou tato jednání mnohdy jen formální záležitostí, kdy si rodiče splní „nařízenou povinnost“ (ať už soudem či OSPODem), v dalších jednáních jsou však nečinní, nespolupracující.

5)V jakém procentu případů rodičům mediaci doporučujete?

Ve všech případech, pokud rodiče nejsou schopni se sami domluvit na záležitostech týkajících se jejich dětí, a nedojde k uzavření konsensu mezi rodiči ani při společném jednání na oddělení SPOD, pak jim doporučujeme, aby se obrátili na další odborníky působící v soc. oblasti, konkr. na rodinné a manželské poradny, mediátory, a popřípadě na soudy s příslušnými návrhy.

V minulosti (před rokem 2017) bylo přistoupeno k nařízení mediace, kdy rodiče sice absolvovali tuto nařízenou mediaci, avšak bez valného výsledku, neboť nebyli schopni žádného konsensu či dohody, pouze si splnili svou povinnost.

6)Jsou podle Vašeho názoru některé případy pro mediaci vhodnější a některé méně vhodné?

Každá rodinná kazuistika vyžaduje individuální přístup a vyhodnocení další spolupráce s rodinou. Pro mediační jednání jsou více vhodné motivovaní klienti, spolupracující rodiče, kteří za pomoci nestranné třetí strany dokáží ustoupit či slevit ze svých požadavků a uzavřít tak dohodu s protistranou.

7)Přijde-li řeč na téma mediace, mají rodiče podle Vás povědomí o tom, oč se vlastně jedná?

Domníváme se, že ne každý rodič ví úplně přesně, co je mediace, nezná její průběh, obsah a cíl. Rodiče ve vzájemném konfliktu převážně předpokládají, že mediátor za ně sám vyřeší jejich problém, rozhodne v prospěch onoho rodiče, či určí nebo stanoví, co a jak by rodiče měli udělat či postupovat v dané situaci. Tedy, že mediátor vyřeší jejich konflikt. Někteří rodiče dokonce předpokládají, že se mediátor jich zastane, a „postaví se na jejich stranu“. Pokud se tak však nestane, jsou tito „zklamaní a rozhořčení“ rodiče neochotní pak dál spolupracovat s takovým odborníkem, a další sezení již odmítají.

8)Jaké jsou podle Vašeho názoru překážky pro širší využití mediace ve sporech mezi rodiči?

- finanční stránka
- dostupnost služeb mediátora
- velká vzdálenost mezi bydlišti rodičů

9)Máte dojem, že je ve Vašem obvodu dostatek mediátorů, popř. organizací poskytujících mediační služby? Jsou tyto organizace dostatečně pružné a ochotné?

- přímo v Českém Těšíně je pobočka Centra psychologické pomoci, Rodinné a manželské poradny
- v nejbližším okolí – městě Třinci sídlí mediátor, v Karviné sídlí CPP – Rodinná a manželská poradna
- se zajištěním služby pro klienty nebývá problém, zaměstnanci organizace jsou ochotní.“